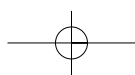
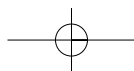

Geen middelen? Article quinze!

Zondag en maandag 21 en 22 oktober 2012.

Vandaag, zondag, reizen we naar Lodja om dan morgen naar Kinshasa te vliegen.

We nemen uitgebreid afscheid. Vlak voor ons vertrek film ik een uitgebreid dankwoord dat Lucien aan de leerlingen het St. Janscollege van St. Amandsberg richt.

De reis (120 kilometer) van Katako-Kombe naar Lodja duurt ongeveer vier en een half uur.

De brug over de Lukenie, een vijftal kilometer buiten het centrum van Katako-Kombe, staat op instorten. Enkele belangrijke balken zijn doorgeroest en zijn met enkele dunne boomstammen en een bromfietsketting opgelapt. Enkele dwarsbalken zullen het ook niet lang meer houden, ze zijn bijna doorgeroest. Op het brugdek echter liggen nieuwe, dikke balken. Het is dus niet meer nodig om uit te stappen en alles goed te leggen eer de chauffeur zo rap mogelijk over de brug rijdt. Alhoewel, stel je voor dat de dwarsbalken of de hoofdbalk het begeven als we erover rijden.

De weg is slecht tot zeer slecht en loopt afwisselend door stukken savanne en door stukken van het zuidelijkste deel van het evenaarswoud. Vooral in het woud is de weg zeer slecht en in de savanne bemoeilijkt zand het rijden. Aangezien er op de as Katako-Kombe naar Lodja veel handelsverkeer per fiets is, bieden veel bewoners in de dorpen langs de weg voedsel aan. Dat er voedsel te koop is, wordt zichtbaar gemaakt door een bordje op een stok te zetten vlak voor het erf. Langs de assen Katako-Kombe naar Shinga II (richting Kindu) en verder richting Kiomi of Katako-Kombe richting Lotahe of Aunda (en ook Mende) en verder richting Hiékele is dit veel minder het geval. Het is er in sommige dorpen zelfs uitzonderlijk. Er komen daar weinig of geen passanten langs.

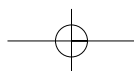
In één dorp onderweg tellen we minstens zes kerken. In een ander dorp zien we twee mekaar beconcurrerende tempels van de Jahova sekte. Het valt op dat bij die kerken, als ze een geluidsinstallatie met luidsprekers hebben, deze buiten staan op een hoge paal en naar de concurrerende kerk gericht zijn.

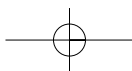
Het ziet ernaar uit dat de rijstogst goed geslaagd is dit seizoen. In de meeste dorpen ligt de nieuwe rijst in de zon te drogen.

Het is druk in Lodja waar we in een guesthouse van de zusters Franciscanessen logeren. Het is er zeer basic met een wc en douche 'à la congolaise', een vat water met een emmer dus want zowel de douche als de chasse zijn kapot. Er is verlichting op zonne-energie. De lampen, als die al werken, produceren zeer weinig licht. Op geen enkel stopcontact zit elektriciteit. De door de zonnepanelen opgeladen batterijen leveren zelfs geen stroom om onze laptopjes op te laden. Yves kan dus niet werken zoals hij gehoopt had, ik kan de laatste foto's van Benoit niet meer opladen, die van Herman lukt nog wel en dan is ook mijn batterij plat.

We hebben uitgerekend wat King als loon moet krijgen. Vorig jaar heeft hij zijn lesje geleerd, denk ik, want hij aanvaardt ons voorstel zonder discuten. Hij weet trouwens dat hij in die drie weken ruim zoveel verdiend heeft als ik netto als bruggepensioneerde per maand uitbetaald krijg. Om hem te plagen zeg ik dat hij, nu hij toch rijk is, ons met een biertje mag trakteren. Hij is enthousiast akkoord.

Ik bel Benjamin op om te vragen of hij zich dinsdag vrij is en onze chauffeur wil zijn. Dat komt in orde. We spreken af dat ik hem maandag opnieuw zal contacteren om verder af te spreken.

Na een zeer sober avondmaal zoeken we een terrasje want King trakteert. Op het van de straat afgesloten binnenkoertje met wat te luide maar mooie Congolese muziek (een compilatie van papa Wemba songs) genieten we van de aange-naam warme avond. Het is hier warmer dan in Katako-Kombe. We danken King voor het aanbod maar Herman vindt dat het zijn beurt is om te betalen. King vindt dat geen ramp.

Yves, Benoit en Herman gaan al vroeg slapen. Ik zet mij buiten naast King en we praten nog wat na. Rond 22u. krijg ik honger. Zuster Hélène, die vorig jaar nog in Katako-Kombe was, is gelukkig nog wakker. Ze geeft mij wat brood en een doosje sardienen. Het smaakt me, ook al is het brood niet doorbakken en heeft het een deeg/gistsmaak.

Maandagmorgen vertrekken we, na een ontbijt in een rapke (eerst zouden we niet ontbijten want er was niets klaar, dan weer wel, dan weer niet en dan plots was er warm water, een beetje Nescafé, wat thee, een beetje brood en wat choco en confituur) trekken we met zijn allen naar de check-in bij CAA in het centrum van Lodja. Het is zeer druk in Lodja. De scholen zullen straks beginnen, de inwoners trekken naar hun werk of gaan inkopen doen op de vele markten of in de winkels. In Lodja zouden wel 200.000 mensen wonen. Het is zeer duidelijk een stad met een koloniaal verleden. De check-in is, zoals we dat reeds kennen, een zeer chaotisch gedoe dat hier eigenaardig genoeg wel tamelijk vlot verloopt. Lucien die met ons meegekomen is, houdt alles zeer goed in de gaten.

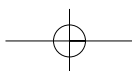
Na de check-in hebben Lucien en Yves een afspraak met de 'Médecin Chef du District'. Ondertussen gaan wij weer naar hetzelfde terrasje van gisterenavond maar om wat van de passage te genieten zetten we ons langs de straat. De uitbater komt bij ons zitten. Hij is echt

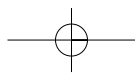
wel polyvalent. Zo zoekt hij inkomsten waar die te vinden zijn. Hij volgde in Zuid-Afrika een opleiding om in mekaar passende betonstenen te maken en daarmee te bouwen: een wat vereenvoudigd legosysteem. Samen met een Zuid-Afrikaanse equipe bouwde hij het guesthouse van de Franciscanessen. Ik krijg de kans om zijn Engelstalige cursus volledig te fotograferen. Wie weet kunnen we dat in de toekomst gebruiken.

Om 9u. vertrekken we naar het vliegveldje van Lodja, de Fokker 50 is al geland. We doorlopen alle procedures: pascontrole, go-pass kopen, de DGM vraagt \$2000 en Pierre wimpelt dat af. Hier fouilleert men onze handbagage niet. Na ongeveer twee uur vliegen, landen we in Kananga. Als transitair zitten we vier uur vast in een broeierige wachtzaal om dan na een uur en een kwart vliegen (met Airbus) in Kinshasa te landen. Terwijl we op de bagage wachten wordt de bagageband plots stilgezet. Men vertelt dat president Kabila geland is en er geen activiteit mag zijn zolang hij zich in de luchthaven bevindt. We nemen afscheid van Herman die onmiddellijk naar België doorreist. King rijdt met de gratis bus van CAA tot in Lemba (wijk van Kinshasa) waar hij woont. Ik verwacht hem morgen om 8u. bij de Kapucijnen in Limete.

Camille wacht ons buiten op, met een veel te kleine auto zo blijkt. Er is amper plaats voor ons drieën: Yves, Benoit, ik en de bagages. Yves en Benoit zitten achterin tussen de bagage op mekaar: zéér oncomfortabel. Gelukkig duurt de rit niet al te lang.

Na een douche en het avondmaal plannen we de rest van ons verblijf. Ik heb morgen en overmorgen nog wat aankopen te doen (o.a. maïsmolen, printer-kopieermachine, allerhande kleinere onderdelen, ...) en wat bezoeken af te leggen. Benoit zal mij vergezellen. Yves neemt deel aan atelier aan de universiteit, doet ook de de-briefing bij Memisa en wil nog enkele mensen ontmoeten.

De nieuwe rijst droogt in de zon.

